

Predikan på Kristi himmelfärds dag kl.8.00 den 5 maj 2016 vid Bromma kyrkas klockstapel.

Predikant: Bertil Högström

Tema: *Herre över allting.*

Texter: GT. Jes. 61:10-11., Ep. Apg. 1:1-11, **Ev. Luk. 24:49-53**, Psalt. Ps. 110.

Om att komma hit till gudstjänst på berget en morgon i maj och ta in våren med alla sinnen. Kort!

Om att få lyssna till musik och sång och själv få sjunga om Guds under. Kort!

Om att ligga på rygg ute en stjärnklar natt och: häpna – hisna – baxna! Lite längre!

1. Det fantastiska
2. Det praktiska – skönt för nacken att ligga, om man har bra underlag.
3. Den långa traditionen – Abraham – Gallileo Gallilei – Harry Martinson – Marie Rådbo.
4. Tolkningen – Vad är det man ser? Vad betyder det?

Läs evangelietexten Lk. 24: 49-53

Hela tiden från påsk och till den här dagen handlar evangelietexterna om Jesu omsorg om sina lärjungar, och de allra flesta texterna är hämtade från Jesu avskedstal i kap. 14 – 17 av Johannes evangelium, där det bl.a. står så här: *Känn ingen oro. Tro på Gud, och tro på mig.---Jag är vägen, sanningen och livet. Ingen kommer till Fadern utom genom mig.---Såsom jag har älskat er skall också ni älska varandra. Alla skall förstå att ni är mina lärjungar om ni visar varandra kärlek.*

Den lilla gruppen av människor, som ofta tycks ha varit samlade i Jerusalem under veckorna efter Jesu död, bör ju alltså ha hört det mesta av den här förkunnelsen. Många av dem hade dessutom personliga erfarenheter av möten med den uppståndne Jesus. Man styrktes säkert av sina gemensamma minnen och upplevelser, och säkert blev man också frimodigare av att inför varandra klä sina andliga erfarenheter i ord. Men ännu var man inte beredda att gå ut offentligt och berätta och förkunna. Till det krävdes ett under – **pingstens under** – då Anden kom till dem med en styrka och frimodighet som ingen av dem visste var möjlig. Först då kunde de *"vila i den tillit som skapar världen."*

Jag tror att vi måste söka efter bilder och berättelser för att ha möjlighet att i alla fall provisoriskt uttrycka vad vi tror om Gud och om Jesu förhållande till Gud och till oss. Detta eftersom Gud alltid är större än våra tankar och ord om honom. På samma sätt som man i den gammaltestamentliga traditionen, som ju Jesus och hans lärjungar hörde hemma i, berättade och i bilder åskådliggjorde hur man uppfattade att Gud handlade med den värld som man levde i.

Berättelsen om Noa är ju t.ex. en förklaring till naturfenomenet regnbågen, en s.k. svarsmyt, där bågen representerar Guds löfte till Noa och hans efterföljare.

Man berättade alltså för att förklara något som man såg men inte förstod. Men den är framför allt fantastisk som exempel på vilken kraft tilliten till Gud kan ge en människa. Ingen trodde ju att Noa hade rätt när han varnade folk för den annalkande katastrofen och byggde sin båt.

Psaltaren är full av bilder och där läser vi bl.a: *Din nåd är dyrbar, o Gud, i dina vingars skugga finner människor tillflykt. De får njuta överflödet i ditt hus, i din glädjes strömmar stillas deras törst. Ty hos dig är livets källa, i ditt ljus ser vi ljus.* (Ur Psalm 36.)

Starka och levande bilder än idag, trots att de är flera tusen år gamla. Och ändå tror jag att bilder ur vår egen vardag idag behövs för att nå fram till människor som inte är lika hemmastadda i bibelns värld som många av oss. Och det är inte bara bildspråket som kan kännas svårt och främmande, det är också den tidens världsbild som finns med som bakgrund i mycket av det som berättas. Detta gäller inte minst den händelse som skildras i dagens epistel och evangelium. Går det att förstå och i ord uttrycka det som hände där på vägen till Betania? Lärjungarna som var med om det uppfattade det troligen som ett tecken från Gud på att Jesus var den Elia, som Gud lovat skulle komma tillbaka i den messianska tiden. Om Elia berättas det ju att han fördes upp till himlen, och nu händer detsamma med Jesus.

Men hur ska **vi** förstå det? Upp till himlen? Var där? Är det meningsfullt att ens försöka, när så mycket av sökande efter, och vinnande av empirisk kunskap ligger mellan oss och den här berättelsen? Alltifrån Gallilei och Giordano Bruno och deras vederläggande av den gamla världsbilden med jorden i centrum och till dagens alltmer detaljerade kunskap om universums uppkomst och utvidgning. Det finns, tror jag, en parallell från vår egen tid till berättelsen om Noa, och det är Harry Martinsons "Aniara." Där slutar det visserligen inte lyckligt, jorden blir obeboelig efter ett kärnvapenkrig och Aniara, ett rymdskepp med flyktingar kommer ohjälpligt ur kurs, men berättelsen, som består av etthundratre sånger på vers, handlar om ett försök att rädda den mänskliga civilisationen från en katastrof, och den är skriven med en inlevelse och ett språk, som griper tag i läsaren.

*Vårt rymdskepp Aniara färdas fram
i någonting som ingen hjärnskål har
och heller ingen hjärnsubstans behöver.
Hon färdas fram i någonting som är
men ej behöver vandra tankens väg:
en ande som är mer än tankens värld.
Ja, genom Gud och Död och Gåta går
vårt rymdskepp Aniara utan mål och spår.
O, att vi nå åter till vår bas,
Nu när vi upptäckt vad vårt rymdskepp är:
en liten blåsa i Guds andes glas.*

*Jag skall berätta vad jag hört om glas
och då skall ni förstå . I varje glas
som står tillräckligt länge oberört
förflyttas glasets blåsa efterhand
oändligt sakta mot en annan punkt
i glasets kropp och efter tusen år
har blåsan gjort en resa i sitt glas.*

Harry Martinsons epos är ett förtvivlat rop till oss att ta vara på vår värld medan den finns kvar. Ett rop av en man som såg faran, en visselblåsare om man så vill. Han har, trots att han inte trodde på någon gudomlig kallelse, gett oss en vision av vad som händer om vi inte ställer oss i det godas tjänst.

Om än andra hot mot vår existens känns mer akuta idag, så är hans vision fortfarande giltig och skrämmande. *"Snurra, min jord! Du får inte ge dig! Det finns ingen stjärna som du!"*, sjöng Olle Adolphson och den bönen gäller lika mycket idag.

Den överenskommelse om åtgärder för att hejda vår påverkan på jordens klimat, som slöts i Paris 2015, gav oss en strimma av hopp. Nu ligger ansvaret fördelat på oss alla, att på alla sätt som vi kan, se till att utvecklingen så snabbt som möjligt vänder och går åt rätt håll. För det behöver vi be om styrka, mod och fantasi. **Men framför allt behövs det tillit.** Utan tillit till varandras ärliga vilja att göra vad som krävs, kommer vi inte att klara av det. Och detta är förutsättningen för allt vad vi gör. Hur får vi den tilliten? **Vi får be om den.**

Om den lilla hopen av lärjungar där i Jerusalem bävade inför uppgiften att föra arvet efter Mästaren vidare, så är det inte detta att de bävade, som evangeliet säger till oss idag: *"De föll ned och hyllade honom och återvände till Jerusalem under stor glädje. Och de var ständigt i templet och prisade Gud."* Ett liv i tro innebär ett liv i tillit till Guds löften. *"Se, jag är med er alla dagar till tidens slut."* Hur gör vi idag för att tilliten till varandra i samhället ska öka istället för att minska?

När nu människor på flykt kommer till Europa och till vårt land i väldiga skaror, sätts allt detta på större prov än på mycket länge. Fientlighet och misstro ser vi dagligen exempel på. Hur motverkar vi det? Jo, genom att visa kärlek. Genom att visa att vi står för de värden som vårt samhälle är byggt på och som kan sammanfattas i detta: **Alla människors lika värde.** Jesus sade: *Dit jag går kan ni inte komma. Ett nytt bud ger jag er: att ni skall älska varandra. Så som jag har älskat er skall ni också älska varandra. Alla skall förstå att ni är mina lärjungar om ni visar varandra kärlek.*

AMEN.

Läs, eller ännu hellre sjung psalm 710 "Som gränslösa viddar." Den är en enda lång uppräknings av fantastiska bilder för att illustrera glädjen av ett liv i gemenskap med Gud.

Martin Lönnebo skrev den och Sven-Erik Bäck skrev en härlig melodi till den.

